

UZASADNIENIE

Ł. Z. został oskarżony o to, że:

1. W dniu 03 lipca 2012 r. ok. godz. 15:30 w miejscowości (...) gm. W., pow. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z L. G. stwarzając stan bezpośredniego zagrożenia poprzez demonstrowanie posiadanych w kaburach przypiętych do pasa przedmiotów przypominającymi swoim wyglądem broń palną oraz metalowych kajdanek i ręcznego miotacza gazowego i wywołując przeświadczenie do gotowości ich natychmiastowego użycia, zażądali od Z. Ś. zwrotu wierzytelności w kwocie 6.000.00 zł, ewentualnie przekazania pod zastaw należącego do niego pojazdu m-ki (...) lub kilograma złota, zmuszając w efekcie pokrzywdzonego do podpisania umowy „kupna-sprzedaży” na rzecz Ł. Z. stanowiącego własność pokrzywdzonego samochodu osobowego m-ki (...) kombi o nr rej. (...) o wartości 13.000.00 zł za kwotę 6000.00 zł, a także podpisania „oświadczenia”, z treści którego wynikało, że w przypadku uiszczenia przez Z. Ś. na rzecz Ł. Z. do dnia 18.07.2012 r. kwoty 6.000.00 zł pobranej przez niego jako zaliczka na wykonania mebli, a także tytułem zadośćuczynienia za poniesione straty, Ł. Z. zobowiązuje się zwrócić mu „zastawiony” samochód po czym odjechali pojazdem m-ki (...) należącym do pokrzywdzonego Z. Ś., który zobowiązali się zwrócić po spełnieniu wskazanych wyżej warunków,

tj. o przestępstwo z art. 191 § 2 kk

2. W dniu 03 lipca 2012 r. na drodze gminnej pomiędzy miejscowościami P., a G. gm. W., pow. (...), naraził Ł. S. na bezpośrednie niebezpieczeństwo odniesienia ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w postaci innego ciężkiego kalectwa określonego w art. 156 § 1 pkt 2 kk w ten sposób, że wykonując powolny manewr wymijania stojącego na drodze samochodu marki F. (...) o nr rej. (...), w którym na miejscu kierowcy znajdował się Ł. S., będąc w odległości ok. 1-1,5 m od wymijanego pojazdu przez całkowicie uchyloną szybę okna kierowanego przez siebie pojazdu m-ki A. (...) o nr rej. (...) wycelował w stronę pokrzywdzonego lufę trzymanego w prawej dłoni pistoletu pneumatycznego (...) G. (...) kal. (...) mm, po czym oddał strzał w jego kierunku, jednakże z uwagi na postawę Ł. S., który odruchowo pochylił się do przodu wystrzelony pocisk trafił i rozbił lewą boczną tylną szybę pojazdu

tj. o czyn z art. 160 § 1 kk

L. G. został oskarżony o to, że:

1. W dniu 03 lipca 2012 r. ok. godz. 15:30 w miejscowości (...), gm. W., pow. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z Ł. Z., stwarzając stan bezpośredniego zagrożenia poprzez demonstrowanie posiadanych w kaburach przypiętych do pasa przedmiotów przypominającymi swoim wyglądem broń palną oraz metalowych kajdanek i ręcznego miotacza gazowego i wywołując przeświadczenie o gotowości ich natychmiastowego użycia, zażądali od Z. Ś. zwrotu wierzytelności w kwocie 6.000.00 zł, ewentualnie przekazania w zastaw należącego do niego pojazdu m-ki (...) lub kilograma złota, zmuszając w efekcie pokrzywdzonego do podpisania umowy „kupna-sprzedaży” na rzecz Ł. Z. stanowiącego własność pokrzywdzonego samochodu osobowego m-ki (...) kombi o nr rej. (...) o wartości 13.000.00 zł za kwotę 6.000.00 zł, także podpisania „oświadczenia”, z treści której wynikało że w przypadku uiszczenia przez Z. Ś. na rzecz Ł. Z. do dnia 18.07.2012 r. kwoty 6.000.00 zł pobranej przez niego jako zaliczka na wykonanie mebli, a także tytułem zadośćuczynienia za poniesione straty, Ł. Z. zobowiązuje się zwrócić mu „zastawiony” samochód po czym odjechali pojazdem m-ki (...) należącym do pokrzywdzonego Z. Ś., który zobowiązali się zwrócić po spełnieniu wskazanych wyżej warunków

tj. o przestępstwo z art. 191 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. wyrokiem z dnia 22 lipca 2015 roku w sprawie sygn. VII K 434/14 uznał oskarżonego Ł. Z. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów:

a/ opisanego w pkt 1 aktu oskarżenia, z tą zmianą w jego opisie, że w miejsce: „stwarzając stan bezpośredniego zagrożenia”, przyjął: „stosując groźbę bezprawną pozbawienia zdrowia i życia w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności” oraz w miejsce wartości samochodu (...) „13 000” złotych przyjął wartość „nie większą niż 13 000 złotych”, a czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 191§2 kk i za to na podstawie art. 191§2 i wymierzył oskarżonemu karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności miesięcy pozbawienia wolności;

b/ opisanego w pkt 2 aktu oskarżenia wyczerpującego dyspozycję art. 160 § 1 kk i za to na podstawie art. 160 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk, art. 85a kk i art. 86§1 kk połączył orzeczone wobec oskarżonego Ł. Z. jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70§1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego Ł. Z. łącznej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 (dwóch) lat;

4. na podstawie art. 71§1 kk wymierzył oskarżonemu Ł. Z. karę grzywny w liczbie 120 (sto dwadzieścia) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 (piętnaście) złotych;

5. oskarżonego L. G. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tą zmianą w jego opisie, że w miejsce: „stwarzając stan bezpośredniego zagrożenia”, przyjął: „stosując groźbę bezprawną pozbawienia zdrowia i życia w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności” oraz w miejsce wartości samochodu (...) „13 000” złotych przyjął wartość „nie większą niż 13 000 złotych”, a czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 191§2 kk i za to na podstawie art. 191§2 kk wymierzył oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności miesięcy pozbawienia wolności;

6. na podstawie art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego L. G. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 1 (jednego) roku;

7. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu L. G. karę grzywny w liczbie 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 (piętnaście) złotych;

8. na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł tytułem środka karnego przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych opisanych szczegółowo w wykazie dowodów rzeczowych nr I-65/13 pod poz. 4-10 na k. 217-218 akt sprawy przedmiotowej;

9. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonych kar grzywny zaliczył oskarżonym okres pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 05.07.2012r. do 07.07.2012r. przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny;

10. zasądził na rzecz Skarbu Państwa:

- od oskarżonego Ł. Z. kwotę 2.704,60 zł (dwa tysiące siedemset cztery złote sześćdziesiąt groszy) złotych tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem opłaty,

- od oskarżonego L. G. kwotę 572,33 zł (pięćset siedemdziesiąt dwa złote trzydzieści trzy grosze) złotych tytułem zwrotu części wydatków oraz kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył Prokurator Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonych Ł. Z. i L. G.. Apelacja wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 1 kpk zarzuca zaskarżonemu wyrokowi obrazę prawa materialnego w postaci:

a) art. 72 § 1 kk polegającą na nie orzeczeniu obligatoryjnego obowiązku wskazanego w treści tego przepisu przy orzeczeniu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w sytuacji zastosowania „nowej” ustawy obowiązującej o dnia 1 lipca 2015 roku i orzeczenia w wyroku na podstawie art. 44 § 2 kk przypadku dowodów rzeczowych na

rzecz Skarbu Państwa jako środka karnego a nie kompensacyjnego przy zastosowaniu wobec oskarżonych przepisów „nowej” ustawy w sytuacji, kiedy przepis ten został już uchylony jako środek karny z art. 39 pkt 4 kk.

b) art. 4 § 1 kk polegającą na zastosowaniu wobec oskarżonych przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku jako korzystniejszych, jednak bez powołania się w tej materii na powyższy przepis.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazania w treści wyroku art. 4 § 1 kk a w pozostałym zakresie o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku w mocy.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 11 grudnia 2015 roku:

Prokurator popierał skargę apelacyjną Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Tryb i wnioski w niej zawarte.

Natomiast oskarżony L. G. pozostawił skargę apelacyjną do uznania sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga apelacyjna Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Tryb. okazała się zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej wniesienia powstały podstawy do zmiany zaskarżonego poprzez uzupełnienie podstawy prawnej skazania oskarżonych Ł. Z. w czynach przypisanych mu w punkcie 1 a i b oraz podstawy prawnej skazania oskarżonego L. G. w czynie przypisanym mu w punkcie 5 wyroku o przepis art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym po dniu 1 lipca 2015 roku.

Bowiem Sąd I instancji stosując zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 1 kk ustawę „nową” do czynów popełnionych przez oskarżonych Ł. Z. i L. G. przed dniem 1 lipca 2015 roku, nie powołał tego przepisu w podstawach prawnych skazania. Jest to oczywista obraza przepisów prawa materialnego w postaci art. 4 § 1 kk. Dlatego też podzielając zarzut podniesiony w skardze apelacyjnej Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Tryb. zmieniono zaskarżony wyrok poprzez uzupełnienie podstaw prawnych skazania:

-oskarżonego Ł. Z. w czynach przypisanych mu w pkt 1a i b wyroku,

-oskarżonego L. G. w czynie przypisanym mu w pkt 5 wyroku o przepis art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym po dniu 1 lipca 2015 roku.

Natomiast podnosząc w skardze apelacyjnej zarzut obrazy art. 72 § 1 kk, skarżący w konkluzji nie wniósł o orzeczenie obligatoryjnego obowiązku określonego w treści tego przepisu. Wynika to jednoznacznie z lektury wniesionego środka odwoławczego (k 800-802). Bowiem w konkluzji skarżący wniósł jedynie o zmiany zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie w treści wyroku art. 4 § 1 kk, a w pozostałym zakresie o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku. Zatem niezależnie od ocen skarżącego, dotyczących art. 72 § 1 kk, sąd odwoławczy zgodnie z treścią przepisu art. 434 § 1 kpk mógł orzec tylko w granicach zaskarżenia. Bowiem zgodnie z treścią art. 433 § 1 kpk Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, 439 § 1, 440 i 455 kpk.

Na marginesie należy zauważyć, że również na etapie postępowania odwoławczego nie doszło do sprecyzowania konkluzji skargi apelacyjnej w zakresie nałożenia obowiązków z art. 72 § 1 kk. Wynika to jednoznacznie z protokołu rozprawy apelacyjnej w dniu 11 grudnia 2015 roku (k 831-832).

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, jako zgodny z prawem i sprawiedliwy.

Ponieważ zmiana zaskarżonego wyroku nastąpiła z powodów leżących po stronie Sądu I instancji, Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonych z wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym na podstawie przepisu wskazanego w części dyspozytywnej wyroku.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

SSA w SO Stanisław Tomasiak